

MESAJ

adresat Forului „Implementarea Spațiului European al Învățământului Superior în Republica Moldova”. Realizări. Provocări. Acțiuni viitoare. Agenda 2020

Mult stimați reprezentanți a organismelor internaționale, prezente la acest for!

Mult stimați reprezentanți al corpului diplomatic !

Mult stimate Domnule Ministru!

Onorat prezidiu!

Onorați rectori din țară și de peste hotare!

Mult stimați Membri ai Senatului ULIM!

Mult stimați colegi! Onorată asistență!

Vin către Domniile Voastre cu un mesaj de felicitare, expus sub formă de preludiu istoric.

Pentru a aprecia la justa valoare un fenomen, acțiune sau eveniment, trebuie să fim capabili de a-l plasa în spațiu și timp. În această ordine de idei, Procesul de la Bologna în Republica Moldova, poate fi privit în modul următor.

În august 1991, nici-un profet nu și-ar fi permis să presupună modificări radicale a conținutului și calității învățământului superior din Europa Orientală. După colapsul sovietic, în teritoriile post-comuniste, a apărut, ca ciupercile după ploaie, o gamă diversă de instituții private de învățământ superior. Majoritatea dintre acestea periclitau esența și conținutul acestui segment atât de important în educația contemporană. Fenomenul a fost în mare parte compromis în România, prin: Universitatea Ecologică, Universitatea Bioterra, un șir de universități private din Rusia și Ucraina, dar și Republica Moldova. Apogeul a constituit cazul Universității private din Manchester, Anglia. Drept urmare, Comunitatea Universitară Europeană, în mare parte o comunitate de intelectuali cu spirit conservator, au încercat să intervină prin fondarea la 1999 a Spațiului European Unic – Procesul de la Bologna. Această idee nobilă a prins rădăcini și a început să se dezvolte vertiginos. Ținem să menționăm, că acțiunea în cauză, a demarat la inițiativa țărilor latine, în timp ce în Statele Unite ale Americii, Coreea de Sud, Japonia, Brazilia și alte state avansate, învățământul superior privat ajunsese să se transforme în cel mai important și prestigios segment de elită în învățământul superior ale țărilor menționate.

Procesul de la Bologna, chiar din start a fost apreciat și tratat în mod diferit de către intelectualitatea și specialiștii în materie de management educațional din țările Bătrânului Continent. Este și firesc să fie așa. Din totdeauna și în toate

timpurile, inovațiile sunt apreciate și sprijinite cu dificultate. În acest sens, dacă majoritatea țărilor europene au fost admise în Procesul Bologna din oficiu, apoi Republica Moldova a fost supusă unor teste dure, complicate de către funcționarii organismelor respective din Europa. Universitarii din Republica Moldova au fost supuși unui examen foarte serios pe care l-am susținut cu brio. Pentru realizarea succesului dat, au muncit asiduu colegii de la UTM, ASEM, USM, Universitatea Agrară, alte centre universitare și desigur ULIM. Dacă nu ar fi fost activi rectorii universităților din țara noastră, Ministerul Educației, cred că nu era stimulat pentru a semna în mai 2005 aderarea la Spațiul European Unic.

Onorată asistență! Pentru a înțelege la justa valoare interesul universitarilor europeni față de acest fenomen, țin să aduc un exemplu cu participarea colegilor din Rusia. La conferința din 2003 a Miniștrilor Educației, Rusia a fost admisă la Procesul Bologna prin intermediul unui apel telefonic al Președintelui Rusiei de atunci, Domnul V. Putin, către Cancelarul german Schroeder, țară care în acel timp deținea președinția la acea conferință. Când a fost anunțată decizia forului suprem de a admite Rusia la Procesul Bologna, delegația acestei țări cu aclamații și urări de felicitare au întâmpinat informația, iar la unii din ei – rectori bărbați, chiar apăruseră lacrimi de fericire. Iată cum a fost și este apreciat de către unii acest fenomen, în timp ce alții îl critică, îl denigreză, și prin prisma mentalității de altădată, pun la îndoială viitorul acestui Spațiu Educațional.

Mai mult ca atât, în timp ce colegii din lumea orientală și anume China, Coreea de Sud, Malaysia, Japonia, și alții, izbutesc deja să ne depășească pe noi europenii, creând încă un deceniu în urmă Consorțiumuri Universitare Interstatale, unii specialiști din țările Uniunii Europene, cât și Republica Moldova continuă să privească cu scepticism la prezentul și viitorul acestui spațiu. Aceste păreri parvin din lipsă de competență, incapacitatea de a analiza și prevedea viitorul.

Stimați colegi! Ideea organizării acestui Forum, a apărut și a fost lansată încă în luna septembrie, 2006 la Varna, Bulgaria, la conferința regională a rectorilor din Bazinul Mării Negre. Atunci, secretarul Comitetului pentru Învățământul Superior al Consiliului Europei a dat acordul de a promova la Chișinău, inițiativa creării unei conferințe tradiționale bienale pe problemele Procesului Bologna. Întru realizarea acestei idei, rectoratul ULIM a muncit circa 4 ani și jumătate. Au fost antrenate organismele europene specializate în domeniul învățământului superior, Ministerul Educației și Consiliul Rectorilor din Republica Moldova.

Destins auditoriu! Conferința cu tema anunțată nu este un for obișnuit ci o manifestație specializată în materie de învățământ superior, care are de soluționat mai multe probleme. Suntem conștienți că doar prin intermediul acestei conferințe nu va fi posibil de soluționat problemele cu care ne confruntăm, ci doar le vom

sensibiliza. Astăzi, dacă e să comparăm situația din învățământul superior din Republica Moldova și Europa cu ceea ce avem și ceea ce era 20 ani în urmă, apoi observăm o diferență enormă. Dacă 20 ani în urmă, o instituție de învățământ putea să prospere de una singură, astăzi situația s-a schimbat. Aduc doar un exemplu, ULIM-ul a fondat filiala sa în Sudanul de Sud. În această filială sunt antrenati colegi din centrele universitare din Germania, Rusia, Italia și Norvegia, cât și cadre didactice din universitățile Republicii Moldova. Ne aflăm pe ultima 100 metri până la deschiderea filialei noastre în Irakul de Nord. Este o decizie riscantă, promițătoare, ambițioasă și în același timp foarte vulnerabilă. În acest proiect vor participa colegi din mai multe centre universitare din diferite țări. În timpul vizitei sale la ULIM, Ministrul de Externe a Rusiei, Domnul Serghei Lavrov a manifestat un viu interes și a intervenit cu propunerea de a lărgi gama participării universităților din Rusia la acest proiect. Anterior spuneam despre funcționarea consorțurilor universitare în statele orientale. Prin urmare, în condițiile transformărilor rapide a lumii contemporane, universitarii au fost și rămân a fi pe prima linie de acțiuni în procesul de transformări continue a societății contemporane.

Mai mult ca atât, noi cei din Republica Moldova și Europa, avem mai multe probleme comune, ca de exemplu, funcționarea și dezvoltarea centrelor universitare în condițiile crizei economice; manifestarea acestora în condițiile turbulențelor demografice și deficitului de tineri dornici de a obține studii superioare ; deficitul de cadre didactice științifice competente; imperfecțiunea legislației muncii prin care este foarte dificil de a demisiona cadrul didactic sau angajatul școlii superioare; calitatea produsului finit – specialistul cu studii superioare; amplasarea în câmpul muncii; reducerea volumului de finanțare a învățământului superior și științei, etc. Toate aceste probleme se întâlnesc doar la noi la europeni, în timp ce orientalii sau latino-americanii întâmpină dificultăți de alt gen. Dacă universitățile din Republica Moldova au un număr de la 5000 până la 25 000 studenți, apoi în țările orientale, universitățile au de la 150 000 la 300000 studenți.

Stimați colegi ! Astăzi, dominați de ideile regionalizării, europenizării și globalizării, nu pot fi țări importante și mai puțin importante, popoare avansate și mai puțin avansate, universități prestigioase și mai puțin prestigioase. Avem un scop și un ideal definit – crearea unei societăți mai bune și mai demne pentru contemporanii și urmașii noștri. În această ordine de idei, doresc forului nostru succes și posibilitatea de a se afirma bienal întru promovarea Spațiului Educațional Unic European.

Așa să ne ajute Dumnezeu. Într-un ceas bun !